

Marian Płachecki

"Literatura i stereotyp", Zofia Mitosek, Wrocław 1974 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/1 (55), 191

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) MITOSEK Zofia: Literatura i stereotypy. Wrocław 1974, Oss., ss. 193, nrb. 2, zł. 35,-

Celem pracy jest socjologiczno-literacki opis sposobów pośredniczenia stereotypów światopoglądowych pomiędzy świadomością społeczną i świadomością literacką. W toku rozważań nad znanymi teoriami stereotypu wypracowuje autorka koncepcję własną, po czym omawia relacje wiążące stereotypy z tradycją historyczną, ich zadania komunikacyjne, podaje wreszcie typologię funkcjonowania stereotypów w praktyce literackiej (w wewnętrznej strukturze dzieła). Materiał egzemplifikacyjny czerpie autorka głównie z literatury międzywojennej.

BP/55/3

M.P.

(I) PSZCZOŁOWSKA Lucylla: Z obserwacji nad strukturą brzmieniową poezji staropolskiej. "Pamiętnik Literacki" 1974 z. 3 s. 141-158.

Materiał badawczy stanowią w artykule teksty poetyckie XVI-XVII i pierwszej połowy XVIII wieku; autorka rozpatruje ich strukturę brzmieniową, skupiając uwagę na zjawiskach pozametrycznych, na okazjonalnej, nie uregulowanej powtarzalności dźwiękowej. Dokonana z tego punktu widzenia analiza renesansu i baroku pozwala na wydobycie głębokich różnic dzielących literatury obu epok. Odrodzenie w Polsce - to okres, w którym zabiegi mające na celu pozametryczną organizację tekstu są bardzo rzadkie, na ogół traktowane jako czynnik zakłócający dążenie do harmonii brzmieniowej. Przełom stanowi twórczość Sępa-Szarzyńskiego, prekursorska wobec poezji XVII i pierwszej połowy XVIII w., kładąca nacisk na organizację słowno-głoskową. Operowanie różnego rodzaju figurami - szczególnie omówionymi w pracy - to cel i wynik barokowego konceptyzmu.

BP/55/4

B.F.